

Изх. № 074/06.02.2015 г.

**ДО
Г-Н ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ,
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГОРАНОВ,

Във връзка с необходимостта от оптимизиране на българския пенсионен модел и постигане на трайни и удачни решения за развитие на пенсионната система като цяло, Управителният съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България счита, че обсъжданите въпроси, изискващи неотложни решения, следва да бъдат разширени и допълнени, за да се постигне балансиран и съобразен с европейските и световни добри практики модел.

Важни проблеми, които не са обхванати задълбочено от дискусиата в работната група по усъвършенстване на пенсионния модел и развитие на пенсионната система и чието разглеждане е належащо, са:

- 1. Приемането на изменения и допълнения в КСО и свързаното законодателство, касаещи промени в ДЗПО, по никакъв начин да не поставят под съмнение задължителния характер на капиталовия (втори) стълб, в т.ч. индивидуалните партии и начина на управление.**

Всяко различно решение ще означава промяна на установения модел, което не можем да подкрепим.

В случай че се запази възможността за многократно прехвърляне между двата стълба, предвид демографската картина може да се предвиди преходен период, като новите норми да важат само за лицата, родени през декадата 31.12.1959 - 31.12.1969 г.

- 2. Да се обсъди и преосмисли индивидуалният коефициент – като правна и икономическа същност и като начин на определянето му.**

Настоящото положение, което не отчита нито трансфера (въпреки разглеждането му като вноска), нито субсидията, изкривява формулата за определяне на индивидуалния коефициент, което има за резултат несправедливо голямата му редукция – 28 на сто. Това ще ощети родените след 31.12.1959 г. спрямо родените преди тази дата. Също ще се получат различия при определяне на пенсията им от първия стълб на отделните кохорти, родени след посочената дата, например между родените в декада 1960-1970 г. и тези, родени след това. Всичко това е резултат не от функционирането на

УПФ, а от нормативната среда. Предлагащата от нас дискусия има за цел да се намери трайно решение за преодоляване на подобни несъответствия.

Справедливото решение според Асоциация на индустриалния капитал в България е редуцията да не е в съотношението $\frac{5}{17.8}$ (вносяният процент осигуровка в УПФ спрямо общия процент осигуровка за Фонд „Пенсии“, от където следва намаляване с 28 на сто на размера на индивидуалния коефициент, определящ размера на пенсията, плащана от Фонд „Пенсии“ на ДОО).

За нас посоченото съотношение следва да се определя като $\frac{5}{(17.8+12+\sim 8)}$. Това ще отразява точно настоящото положение, с отчитане и на трансфера, и на субсидията от държавата, в резултат на което пенсията, плащана от Фонд „Пенсии“ на ДОО, ще бъде коригирана не с 28, а с 13 на сто.

Като отчитаме, че последното число в знаменателя е различно всяка година и в резултат на успешни реформи следва да се сведе до нула, постепенно ще се стигне до $\frac{5}{(17.8+12)}$, т.е. до редукция на пенсията от първия стълб със 17 на сто, освен ако не бъде направена промяна в числителя.

При всички случаи коефициентът трябва да бъде определян година за година.

И при всички случаи, след старта на плащанията от УПФ на втори пенсии, разходите на НОИ ще бъдат редуцирани.

3. Преди приемането на промени, касаещи ДЗПО, да се изготви анализ за отражението им върху ДОО в дългосрочен план.

За нас са налице основателни съмнения, че нормите, уреждащи прехвърляне на средства между УПФ и Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система, може да доведе до ерозиране и на двата стълба. Именно, за да не се допусне това, считаме, че предлаганият анализ е повече от необходим.

4. Осигурителните вноски за работниците и служителите и за лицата по чл. 4, ал. 1, т. 5, 7 и 8 и 9 и ал. 3, т. 5 и 6 от КСО да се разпределят между осигурителите и осигурените в съотношение 50/50.

До края на 2006 г. в действащата тогава нормативна уредба се предвиждаше това съотношение да бъде постигнато от началото на 2010 г. и да важи и занаяпред.

Тази мярка ще ограничи евентуален мотив за укриване на реални размери на възнаграждения и осигуровки от страна на работодателите, а с това - и сивата икономика. Това напълно кореспондира с предвидената наказателна отговорност за укриване на осигуровки, макар и само за една от страните (работодателят) по трудово правоотношение.

5. При забава от страна на Националната агенция за приходите при превеждане на средства за ДЗПО към универсалните пенсионни фондове да се начислява и заплаща на осигурените лица законната лихва върху забавените суми.

Тази мярка е необходима за осигуряване на справедливост най-вече за осигурените лица, но и за УПФ, тъй като при забава на НАП и двете страни се лишават от средства, чрез които да се постига по-висока доходност. Такава може да се очаква

едва след ефективното постъпване на средствата, забавата на което не е по вина нито на осигурените, нито на УПФ.

- 6. Да се преустанови въведеното като антикризисна, временна мярка задължение на работодателите да заплащат първите 3 дни болничен на работника (чл. 40, ал. 5 от КСО) и да се възстанови предишното положение.**
- 7. Работещите, придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, да заплащат данък върху общия размер на всички свои доходи,

или алтернативно**
- 8. Да получават по свой избор заплата или пенсия.**

Такава е практиката в много страни - не се получава пълна пенсия и пълна заплата едновременно. Облагането с данък и на пенсията също е често срещано.

До приемането на Решение на Конституционния съд № 12 от 25.09.1997 г. по конституционно дело № 6/1997 г. (ДВ, бр. 89 от 07.10.1997 г.) в продължение на десетилетия в България съществуваха много и различни ограничения в правото на пенсионерите да получават едновременно пълен размер на пенсия и заплата по трудов договор.

В случай че бъде възприето второто алтернативно предложение, то може да бъде съпътствано с определяне на по-висок коефициент от общия, за всяка допълнителна година осигурителен стаж, при определяне на нов размер на пенсията.

Освен посочените по-горе въпроси, считаме, че е необходимо да бъдат обсъдени също и:

- 9. Въвеждане на многофондова система във втори и трети стълб на пенсионната система (т.нар. мултифондове);**
- 10. Създаване на механизъм за гарантиране на средствата от вноски на осигурените лица във фазата на натрупване във II-рия стълб (т.нар. Гаранционен фонд);**
- 11. Решения за постепенно намаляване на таксите и удържките, събирани от пенсионноосигурителните дружества;**
- 12. Приемане на прецизни легални дефиниции, касаещи свързаността и сделките между свързани лица в пенсионноосигурителната система.**

С УВАЖЕНИЕ,

**ВАСИЛ ВЕЛЕВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ
НА АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**